

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Академії

Протокол від «29» січня 2026 р. № 1

Голова Вченої ради Академії бригадний
генерал медичної служби

Валерій САВИЦЬКИЙ

«29» січня 2026 р.

ПРОГРАМА

для вступних випробувань
до Української військово-медичної академії
за програмою військової інтернатури

Факультет підготовки військових лікарів

Кафедра військової терапії

Галузь знань: I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність: I2 Медицина

Спеціалізація: "Епідеміологія"

Розглянуто та схвалено

Протокол засідання Методичної ради

Академії від «10» січня 2026 р. № 1

Київ - 2026

Програма вступного іспиту до військової інтернатури Української військово-медичної академії за спеціалізацією «Епідеміологія» підготовлена колективом кафедри військово-профілактичної медицини Української військово-медичної академії полковником медичної служби Кожокару А.А., полковником медичної служби Іванько О.М., підполковником медичної служби Огороднійчук І.В., підполковником медичної служби Кучером Р.І., працівником ЗСУ Хижняком М.І.

Вступні випробування кандидатів до вступу у військову інтернатуру Української військово-медичної академії за спеціалізацією «Епідеміологія» проводяться з наступних розділів:

- загальна епідеміологія;
- спеціальна епідеміологія;
- епідеміологія при надзвичайних ситуаціях (з військовою епідеміологією).

Вступний екзамен зі спеціальності проводиться письмово. Екзаменаційні роботи виконуються на листках зі штампом академії. На листках неприпустимі будь-які умовні помітки, які б розкривали авторство роботи. Автор роботи вказується тільки на титульному листі. Під час екзамену забороняється використовувати підручники, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням Приймальної комісії. При використанні під час випробування сторонніми джерелами інформації (у т.ч. підказуванням) кандидат усувається від участі у випробуваннях. На його екзаменаційній роботі екзаменатор вказує причину усунення та час. При перевірці така робота дешифрується та за неї виставляється незадовільна оцінка незалежно від обсягу та змісту написаного. Особи, які не встигли за час екзамену повністю виконати екзаменаційні роботи, здають їх незакінченими. Оцінка з екзамену оголошується вступникам після перевірки письмових робіт.

У результаті самостійного вивчення дисциплін при підготовці до складання вступного іспиту кандидати до вступу у військову інтернатуру повинні:

ЗНАТИ:

- теоретичні основи епідеміології як науки про епідемічний процес;
- основи популяційного підходу до вивчення захворюваності на інфекційні та неінфекційні хвороби;
- епідеміологічний метод дослідження, принципи формулювання гіпотез про фактори ризику захворюваності на окремі інфекційні хвороби;
- сучасні засоби і методи імунопрофілактики, екстреної профілактики, дезінфекції, стерилізації, дезінсекції та дератизації;
- особливості епідеміології і профілактики окремих інфекційних хвороб;
- можливі епідемічні наслідки екстремальних ситуацій.

ВМІТИ:

- обґрунтовувати причини та умови виникнення, механізм розвитку і прояви епідемічного процесу при окремих інфекційних хворобах;
- на прикладі окремих нозологічних форм інфекційних та неінфекційних хвороб визначити за статистичними даними рівень, структуру і динаміку захворюваності населення за територією, серед різних соціально-вікових груп і протя-

гом часу та аналізувати отримані дані;

- використовувати показники, які характеризують захворюваність населення, для формулювання гіпотез про фактори ризику та оцінювати ці гіпотези;
- обстежити осередок інфекційної хвороби та проводити в ньому первинні протиепідемічні заходи;
- визначити показання і методи та організовувати проведення дезінфекції в лікувально-профілактичних та в осередках інфекційних хвороб;
- організувати проведення стерилізації в лікувально-профілактичних закладах та оцінювати її якість;
- планувати та здійснювати виконання календаря щеплень, проводити імунопрофілактику та екстрену профілактику, оцінювати їх якість і ефективність;
- брати участь у проведенні профілактичних та протиепідемічних заходів в осередках особливо небезпечних інфекцій та в екстремальних ситуаціях.

БУТИ ОЗНАЙОМЛЕНИМИ:

- з проблемними питаннями епідеміології в Україні;
- з перспективами розвитку епідеміології та станом наукових досліджень в її сфері.

ЗМІСТ ЗАГАЛЬНА ЕПІДЕМІОЛОГІЯ

Епідеміологія, її місце в сучасній структурі медичних наук і охорони здоров'я

Основні етапи історичного становлення та розвитку епідеміології. Розвиток епідеміології відомими вченими Л.В. Громашевським, М.М. Соловйовим, Є.Н. Павловським, В.Д. Беляковим та ін.

Предмет епідеміології. Поняття про епідемію. Епідемічний процес як процес виникнення і поширення інфекційних хвороб серед людей. Особливості епідемічного процесу при антропонозах, зоонозах і сапронозах. Безперервність епідемічного процесу при антропонозах.

Поняття про "інфекційну" та "неінфекційну" захворюваність. Хвороба (організменний і суборганізменний рівень) і захворюваність (популяційний рівень) як узагальнені категорії медицини. Визначення понять: причини, умови, механізм розвитку та проявів хвороби і захворюваності. Поняття "етіологічний фактор" і "фактор ризику". Загальні ознаки інфекційних та неінфекційних хвороб — масовість, можливість вираження захворюваності у відповідних показниках, інкубаційний (латентний) період. Наявність збудника і заразність — специфічні особливості інфекційних хвороб, які відрізняють їх від неінфекційних хвороб.

Структура і зміст епідеміологічного методу дослідження. Описово-оціночний, аналітичний та експериментальний прийоми дослідження, прогнозування проявів епідемічного процесу. Можливість використання епідеміологічного методу для вивчення захворюваності та інших ознак, які характеризують здоров'я (смертність, інвалідизація та ін.) при неінфекційних хворобах.

Зв'язок епідеміології з мікробіологією, імунологією, профільними гігієніч-

ними дисциплінами, соціальної гігієною та клінічними дисциплінами. Традиційні зв'язки епідеміології з клінікою інфекційних хвороб.

Деонтологічні особливості проведення окремих профілактичних та протиепідемічних заходів (збір епідеміологічного анамнезу, імунопрофілактика населення та ін.).

Фактори, закономірності і прояви епідемічного процесу

Визначення понять "паразит" і "паразитарна система". Джерело і резервуар збудників інфекційних хвороб. Поняття про антропонози, зоонози та сапронози. Хвора людина і носій, їх епідеміологічна роль. Категорії носійства. Маніфестність інфекційних хвороб як прояв гетерогенності популяцій збудника хвороби і людей. Заходи щодо знезараження хворих та носіїв як джерел збудників інфекційних хвороб.

Епідеміологічне значення тварин. Способи зараження людей від тварин. Роль гризунів як джерела збудників інфекційних хвороб для людини. Основи дератизації, поняття про заходи у вогнищах зоонозних інфекцій.

Теорія механізму передачі збудників інфекційних хвороб Л.В. Громашевського. Визначення понять: механізм, фактори і шляхи передачі збудників інфекційних хвороб. Три фази механізму передачі. Закон відповідності механізму передачі первинній (епідеміологічний) локалізації збудника в організмі людини. Типи механізмів передачі. Вертикальний механізм передачі збудників інфекційних хвороб. Класифікація інфекційних хвороб.

Значення окремих видів комах (з родин вошей, мух, комарів, москітів і бліх) та кліщів як переносників збудників інфекційних хвороб, їх основні біолого-екологічні особливості.

Рушійні сили епідемічного процесу — джерело збудника інфекційної хвороби, механізм передачі збудника і сприйнятливість до хвороби населення.

Безперервність епідемічного процесу при антропонозах як результат взаємодії генотипово і фенотипово неоднорідних і динамічно мінливих за ознаками відношення один до одного популяцій паразита та людини в конкретних умовах соціального і природного середовища. Епідемічний процес як соціально-біологічне явище. Вплив соціальних і природних факторів на епідемічний процес.

Основні положення теорії саморегуляції паразитарних систем В.Д. Белякова.

Кількісні прояви епідемічного процесу: спорадична, епідемічна (спалах, епідемія) та пандемічна захворюваність. Поняття про ендемічну та екзотичну захворюваність.

Розподіл інфекційної захворюваності за територією. Глобальні та регіональні нозоареали. Поняття про природну осередковість інфекційних хвороб людини. Основні положення теорії про природну осередковість Є.Н. Павловського.

Захворюваність за групами населення і їх типові ознаки: вік, належність до організованих колективів, професія, стать. Індивідуальні ознаки: загальна резистентність, імунітет, щеплення.

Багаторічна динаміка інфекційної захворюваності усього населення і окремих його груп. Епідемічна тенденція, циклічність і нерегулярні коливання захво-

рюваності в багаторічній динаміці. Причини циклічності.

Річна динаміка захворюваності усього населення і окремих його груп. Прояви і причини сезонності інфекційних хвороб. Поняття епідемічного року.

Профілактичні та протиепідемічні заходи, спрямовані на знешкодження джерела збудників інфекційної хвороби, розрив механізму передачі та сприйнятливості населення. Ліквідація інфекційних хвороб.

Епідеміологічний метод дослідження. Епідеміологічна діагностика

Інформаційна база для оцінки проявів захворюваності за даними звернень населення за медичною допомогою, перебування інфекційних хворих в стаціонарах та результатами вибірових досліджень (скринінг).

Система обліку і звітності щодо інфекційної захворюваності. Використання сучасних технічних засобів для збору, передачі і обробки інформації про інфекційну захворюваність.

Статистичні показники, які характеризують рівень і структуру захворюваності та смертності і використовуються за групами і нозологічними формами хвороб протягом окремих проміжків часу (за середньо-багаторічними даними, за окремі роки та інші проміжки часу) або на даний момент. Абсолютні величини, інтенсивні та екстенсивні показники, показники наочності. Середні величини і дисперсія показників захворюваності. Статистична оцінка зв'язку між епідеміологічними явищами. Статистичні та епідеміологічні причинно-наслідкові зв'язки.

Структура епідеміологічного методу дослідження (описово-оціночний, аналітичний, експериментальний, прогностичний методи).

Описово-оціночний епідеміологічний метод (дескриптивний) аналізу структури захворюваності за групами і нозологічними формами хвороб, а щодо окремих хвороб — за територією, групами населення, окремими колективами і протягом часу. Виявлення території ризику, груп ризику, колективів ризику, а також формулювання гіпотез про фактори ризику.

Поняття про аналітичні епідеміологічні методи оцінки гіпотез про причинні фактори і фактори ризику, які були визначені на основі описово-оціночних методів (епідеміологічне дослідження "випадок-контроль" та когортне дослідження).

Поняття про експериментальні епідеміологічні методи доведення епідеміологічних гіпотез і оцінки ефективності протиепідемічних заходів. Контрольований і неконтрольований епідеміологічний експеримент.

Принципи планування профілактичних та протиепідемічних заходів на основі епідеміологічної, соціальної і економічної значимості окремих хвороб. "Стандартні" величини соціальних і економічних втрат внаслідок одного випадку інфекційного захворювання.

Епідеміологічна діагностика як методична основа профілактичної та проти-епідемічної роботи. Специфіка клінічної та епідеміологічної діагностики, яка визначається рівнем явищ, що вивчаються (на рівні організму — клінічна діагностика, на рівні популяції — епідеміологічна діагностика).

Ретроспективний та оперативний епідеміологічний аналіз як основні розділи епідеміологічної діагностики. Визначення ретроспективного епідеміологічного аналізу. Ретроспективний епідеміологічний аналіз багаторічної та річної захворю-

ваності населення, рівня та структури захворюваності за соціально-віковими групами, в окремих колективах. Використання методики ретроспективного епідеміологічного аналізу інфекційної захворюваності для ретроспективного аналізу загальної захворюваності населення. Оцінка результатів ретроспективного епідеміологічного аналізу та їх використання для обґрунтування основних напрямів профілактичних та протиепідемічних заходів.

Поняття про оперативний епідеміологічний аналіз. Методика епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб. Особливості епідеміологічного обстеження епідемічних спалахів та епідемій. Первинні протиепідемічні заходи в осередку, які проводить дільниці лікар. Значення раннього виявлення інфекційних хворих. Обов'язки лікаря при виявленні хворого на особливо небезпечну інфекційну хворобу. Санітарно-епідеміологічна розвідка, методи її проведення. Профілактична та протиепідемічна робота лікувально-профілактичних закладів.

Дезінфекція і стерилізація. Дезінсекція. Дератизація

Значення дезінфекції у системі профілактичних та протиепідемічних заходів. Види дезінфекції. Методи дезінфекції. Основні дезінфекційні засоби. Дезінфекція в лікувально-профілактичних, дитячих дошкільних закладах, школах та в домашніх умовах.

Контроль якості передстерилізаційної обробки і стерилізації. Централізоване стерилізаційне відділення лікувально-профілактичного закладу. Значення стерилізації у профілактиці внутрішньогоспітальних інфекцій, ВІЛ-інфекції та вірусних гепатитів В, С, і Д.

Методи дезінсекції. Основні інсектициди і способи їх використання.

Імунопрофілактика та екстрена профілактика

Місце імунопрофілактики в системі профілактичних та протиепідемічних заходів. Інфекційні хвороби, які керуються засобами імунопрофілактики. Активна і пасивна імунізація. Типи вакцинних препаратів, їх особливості. Сироватки, гамма-глобуліни, бактеріофаги. Способи введення препаратів. Поняття про "холодовий ланцюг".

Показання і протипоказання до імунопрофілактики. Абсолютні протипоказання щодо щеплення. Імунізація планова і за епідемічними показаннями. Реакції після щеплення: загальні і місцеві. Поствакцинальні ускладнення та їх профілактика.

Календар щеплень. Вакцина БЦЖ. Строк вакцинації і перебіг поствакцинального процесу. Показання до ревакцинації, її схема. Проба Манту. Оцінка результатів вакцинації і ревакцинації. Епідеміологічна ефективність. Вакцина БЦЖ-М. Показання до застосування. Вакцина проти поліомієліту. Схема імунізації. Епідеміологічна ефективність.

Протикорова вакцина. Схема імунізації. Реакції на щеплення. Епідеміологічна ефективність.

Вакцина АКДП (адсорбована кашлюково-дифтерійно-правцева вакцина). Схема імунізації. Реакції на щеплення та ускладнення, їх профілактика. Епідеміологічна ефективність. Вакцина АДП (адсорбована дифтерійно-правцева вакцина),

дифтерійний анатоксин (АД), правцевий анатоксин (АП) — показання до застосування, схема імунізації.

Паротитна вакцина, схема імунізації, епідеміологічна ефективність.

Імунопрофілактика за епідемічними показаннями. Імунопрофілактика чуми, туляремії, кліщового енцефаліту, грипу, лептоспірозу, черевного тифу, холери, сибірки, ботулізму, газової гангрені, препарати для активної і пасивної імунізації, показання до їх застосування. Екстрена імунопрофілактика правця при травмах. Показання до застосування правцевого анатоксину, протиправцевої сироватки, протиправцевого гамаглобуліну людини.

Імунопрофілактика сказу. Препарати: антирабічна культуральна вакцина, антирабічний гамаглобулін. Показання до застосування. Реакція на щеплення.

Значення планової імунізації у профілактиці інфекційних захворювань. Організація планових щеплень. Складання планів імунопрофілактики. Відбір контингентів до планових щеплень і щеплень за епідемічними показаннями. Методи оцінки імунологічної та епідеміологічної ефективності вакцинації. Профілактика післящеплювальних ускладнень. Визначення імунного прошарку населення щодо інфекцій, керованих засобами імунопрофілактики. Поняття про колективний імунітет.

СПЕЦІАЛЬНА ЕПІДЕМІОЛОГІЯ

Епідеміологічна характеристика групи кишкових інфекцій.

Особливості джерела збудників інфекції. Механізм, фактори і шляхи передачі збудників. Основні заходи профілактики і боротьби з кишковими інфекціями. Епідеміологічний нагляд (Черевний тиф і паратифи. Холера. Шигельози. Харчові токсикоінфекції (зоонозні сальмонельози, стафілококові інфекції, ешерихіози). Ботулізм. Гепатити А, Е. Поліомієліт та інші ентеровірусні інфекції).

Епідеміологічна характеристика групи інфекцій дихальних шляхів.

Особливості джерел збудників інфекції. Характеристика крапельного механізму передачі. Основні заходи профілактики та боротьби з інфекціями дихальних шляхів. Епідеміологічний нагляд (Дифтерія. Грип та ГРВІ. Кашлюк. Вітряна віспа. Кір. Менінгококова інфекція. Туберкульоз).

Епідеміологічна характеристика групи інфекцій з контактним та трансмісивним механізмами передачі.

Особливості джерела збудників інфекції. Механізм, фактори і шляхи передачі збудників. Основні заходи профілактики і боротьби з інфекціями. Епідеміологічний нагляд (Правець. Сказ. Малярія. Хвороба Лайма. Кліщовий енцефаліт).

Епідеміологічна характеристика групи з множинними механізмами передачі.

Особливості джерела збудників інфекції. Механізм, фактори і шляхи передачі збудників. Основні заходи профілактики і боротьби з інфекціями. Епідеміологічний нагляд (Сибірка. Туляремія. Лептоспіроз. Чума. Геморагічні гарячки Ебола, Марбурга, Ласса).

Епідеміологічна характеристика внутрішньогоспітальних інфекцій.

Особливості збудників. Джерело збудників інфекції і фактори передачі. Прояви епідемічного процесу. Профілактичні та протиепідемічні заходи. Епідемі-

ологічний нагляд (Гепатити В, С, Д. ВІЛ-інфекція).

ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ПРИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ (З ВІЙСЬКОВОЮ ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ)

Теоретичні та методичні основи епідеміології надзвичайних станів. Особливості епідемічного процесу при надзвичайних ситуаціях.

Класифікація надзвичайних ситуацій. Вплив соціальних та природних чинників на розвиток епідемічного процесу серед особового складу військ та населення при надзвичайних ситуаціях.

Визначення військової епідеміології, її розділи та задачі. Механізм розвитку епідемічного процесу в військах. Відносна автономність епідемічного процесу у військах. Прояви епідемічного процесу серед особового складу військ при надзвичайних ситуаціях та його особливості при застосуванні зброї масового ураження (ЗМУ). Методичні основи вивчення епідемічного процесу при надзвичайних ситуаціях (НС).

Організація протиепідемічних і профілактичних заходів серед військ і населення при надзвичайних ситуаціях, їх особливості.

Сили та засоби медичної служби, що залучаються до організації та проведення протиепідемічних та профілактичних заходів у військах та серед населення в зонах надзвичайних ситуацій, їх взаємодія.

Основні принципи планування протиепідемічних і профілактичних заходів в зонах НС. Протиепідемічні і профілактичні заходи серед особового складу військ та населення стосовно до загальної схеми розвитку епідемічного процесу.

Оцінка санітарно-епідемічного стану військ та населення в умовах надзвичайних станів. Біологічна зброя ймовірного противника і захист від неї.

Особливості організації та проведення санітарно-епідеміологічної розвідки (СЕР) в системі протиепідемічного захисту військ і населення під час надзвичайних ситуацій. Критерії оцінки санітарно-епідемічного стану військ і населення, району їх розміщення (дії). Основні вимоги до СЕР. СЕР та спостереження за природно-осередковими інфекціями.

Основи організації бактеріологічної розвідки та індикації бактеріологічних засобів (БЗ).

Задачі медичної служби з проведення бактеріологічної розвідки. Визначення понять «бактеріологічна розвідка», «індикація» бактеріологічних засобів. Специфічна та неспецифічна індикація. Відбір проб, порядок їх доставки до лабораторії.

Сили, засоби для організації і проведення бактеріологічної розвідки та індикації БЗ. Порядок проведення індикації у скороченому обсязі.

Організація взаємодії між лабораторними підрозділами різних міністерств і відомств з метою проведення бактеріологічної розвідки та індикації бактеріологічних засобів. Проведення тренувальних занять із специфічної індикації бактеріальних засобів в санітарно-епідеміологічних установах.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Епідеміологія: Навчальний посібник / За редакцією Ю.Д. Гоца , І.П. Колеснікової, Г.А. Мохорта. Київ: Видавничий дім Асканія, 2007. 360 с.
2. Епідеміологія: Підручник / За редакцією І.П. Колеснікової // А.М.Андрейчин, З.П.Василишин, Н.О.Виноград та інш. Вінниця: Нова книга, 2012. 570 с.
3. Синяк К.М., Гирін В.М. / Епідеміологія, К., Здоров'я, 1998. 480 с.
4. Епідеміологія: підручник для студ. вищих мед.навч.закладів / М.А.Андрейчин, З.П.Василишин, Н.О.Виноград та інш.; за ред.І.П.Колеснікової. Вінниця: Нова Книга, 2012. 576 с.
5. Інфекційні хвороби: підручник / О.А.Голубовська, М.А.Андрейчин, А.В.Шкуруба та ін.; за ред. О.А.Голубовської. 2-е вид., переробл. і допов. К: ВСВ «Медицина», 2018. 688 с.
6. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навчально-методичний посібник. Л.І.Чернишова, Ф.І.Лапій, А.П.Волоха, А.В.Бондаренко та ін. К.: ВСВ «Медицина», 2019. 320 с.
7. Інфекційні хвороби: підручник / В.М.Козько, Г.О.Соломенник, К.В.Юрко та ін.; за ред. В.М.Козька. К.: ВСВ «Медицина», 2019. 312 с.
8. Дезінфектологія. Дезінфекція, стерилізація, дезінсекція, дератизація: Підручник для студентів вищих навчальних закладів медичного профілю. К.: Наукова думка, 2019. 240 с.
9. Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль: навч.посіб. / К.В.Юрко, В.М.Козько, Г.О.Соломенник. К.: ВСВ «Медицина», 2020. 296 с.
10. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій: підручник / М.А.Андрейчин, О.Д.Крушельницький, В.С.Копча, І.В.Огороднійчук; за ред.М.А.Андрейчина. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. 320 с.
- 11.Військова епідеміологія (загальні питання): Підручник для слухачів УВМА IV рівня акредитації / За ред. професора .М.І. Хижняка / В.Л. Савицький, О.Д. Крушельницький, М.І.Хижняк, К.:УВМА,2010. 524с.
- 12.Кожокару А.А., Савицький В.Л., Іванько О.М., Філіпенко Л.І., Лугова Г.В. Актуальні питання профілактики тропічних інфекцій: Навчальний посібник. К.: СПД Чалчинська Н.В., 2014. 500 с.
- 13.І.В.Огороднійчук, О.Д.Крушельницький, О.М.Іванько Імунопрофілактика в Збройних Силах України / Навчальний посібник. К.: УВМА, 2018. 100 с.
- 14.Гігієна та епідеміологія в системі військово-медичної підготовки та медицини надзвичайних ситуацій: підручник / С.О.Бондарь, Т.М.Гут, Р.П.Гут. К.: ВСВ «Медицина», 2018. 334 с.
- 15.Спеціальна епідеміологія: навч.посіб. / Н.О.Виноград, З.П.Василишин, Л.П.Козак. – 2-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2018. 368 с.
- 16.Епідеміологічне обстеження в осередках інфекційних хвороб в ЗС України в мирний та воєнний час / Навчальний посібник / За ред. Професора В.Л.Савицького / В.Л.Савицький, О.Д.Крушельницький, А.Ю.Жалдак, В.Ю.Безкоровайний, І.В.Огороднійчук, О.М.Іванько / К.: УВМА, 2019. 54 с.
- 17.Досвід організації санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення військ (сил) під час проведення антитерористичної операції

(операції об'єднаних сил): монографія / Сердюк А.М., Хоменко І.П., Лурін І.А., Бази́ка Д.А., Савицький В.Л., Литовка С.Л. [та ін.]; за ред.В.І.Цимбалюка. К.: «Видавництво Софія-А», 2019. 280 с.

18.А.А.Кожокару, В.Л.Савицький, В.В.Вороненко, І.В.Огороднійчук, О.М.Іванько та ін.Основні показники біостатистики в епідеміології та принципи доказової медицини / Навчальний посібник. Київ: «Видавництво Людмила», 2025. 196 с.

19.Доктрина «З медичної розвідки в Збройних Силах України» МедДП11-35(168) затверджено Наказом Командувача Медичних сил Збройних Сил України 24.06.2025 року № 99. 28 с.

20.О.М.Іванько, В.О.Желеховський, В.Г.Лівінський, І.В.Огороднійчук Медична розвідка у Збройних Силах України / Навчальний посібник. Київ: «Видавництво Людмила», 2025. 96 с.

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри військово-
профілактичної медицини
протокол засідання № 5
від «09» січня 2026 р.

Начальник кафедри військово-профілактичної медицини УВМА
д.мед.н., професор
полковник м/с

«09» січня

2026 року

Адріян КОЖОКАРУ